

Чижевська Л.С.,
здобувач вищої освіти спеціальності
072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
Науковий керівник: **Хилько І.І.,**
старший викладач кафедри економічної
кібернетики і математичного моделювання,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв, Україна

МОДЕЛЮВАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ

У системі управління підприємством обґрунтування фінансових показників, фінансових операцій та ефективності багатьох управлінських рішень досягається з урахуванням результатів моделювання фінансових ресурсів. Ці показники є важливими складовими процесу управління підприємством та його підрозділами в напрямку виявлення можливостей і загроз, рівня платоспроможності підприємства. На основі прогнозних показників фінансових ресурсів можна формувати подальшу стратегію розвитку підприємства та коригувати короткострокові плани у зв'язку зі зміною тактичних завдань і цілей.

Фінансові ресурси – це кошти, що знаходяться в розпорядженні підприємства і призначені для здійснення поточних витрат і витрат на розширене відтворення, для виконання фінансових зобов'язань і економічного стимулювання працівників. Фінансові ресурси також спрямовуються на утримання та розвиток об'єктів невиробничої сфери, споживання, накопичення, до спеціальних резервних фондів тощо [1].

Формування фінансових ресурсів здійснюється за рахунок ряду джерел. На основі права власності виділяють дві великі групи джерел: власні та чужі кошти. Можлива більш детальна класифікація: власні та рівнозначні засоби; ресурси, мобілізовані на фінансовому ринку; грошові надходження в порядку перерозподілу.

Початкове формування фінансових ресурсів відбувається в момент створення підприємства, коли формується статутний капітал (пайовий або складовий капітал). Статутний капітал – це майно підприємства, створене за рахунок внесків засновників [2].

Головне місце в фінансовому менеджменті займає моделювання. Фінансове моделювання – це передбачення ймовірного фінансового стану держави, галузі, підприємства, обґрунтування показників фінансових планів. Прогнози можуть бути середньостроковими (5-10 років) і довгостроковими (понад 10 років). Фінансове моделювання передуює етапу складання фінансових планів, розробляє концепцію фінансової політики на певний період. Метою фінансового моделювання є визначення реального обсягу фінансових ресурсів, джерел їх формування та напрямів їх використання на прогнозований період. Фінансові прогнози дозволяють органам фінансової

системи намітити різні варіанти розвитку та вдосконалення фінансової системи, форми і методи реалізації фінансової політики. Фінансове моделювання передбачає використання різноманітних методів, основними з яких є: асоціації та аналогії; побудова економетричних моделей, що описують динаміку показників фінансових планів залежно від факторів, що визначають та впливають на економічні процеси; кореляційно-регресійний аналіз; метод прямої експертної оцінки [3].

При цьому використовується системний підхід, який передбачає такі елементи діалектичної логіки: об'єктивність і повнота розгляду напрямків і показників розвитку; аналіз економічних процесів у динаміці та розвитку; вивчення явищ у взаємозв'язку та взаємозалежності; історичний підхід [4].

Створення відповідного фінансового прогнозу не є легким завданням, оскільки коливання на фінансових ринках і швидкі зміни у фінансових відносинах не тільки ускладнюють, але й роблять моделювання більш важливим. Фінансові прогнози не можуть бути зроблені з високою точністю, тому що може відбутися багато подій, які призведуть до розбіжності між реальністю та прогнозом. Процес фінансового моделювання зосереджується на таких аспектах: ресурси; економічне та фінансове становище; фінансова політика [5].

Розрахунок прогнозних показників та визначення рівня фінансового стану на перспективу здійснюється в кілька етапів: I. Складання аналітичного балансу. II. Виявлення факторів впливу. III. Виведення розрахункових значень факторів.

На першому етапі на основі аналізу показників минулих періодів складається аналітичний баланс і визначаються вихідні дані для розрахунку необхідних показників, ранжованих за їх значущістю. Другий етап полягає у виборі факторів, які мають першочерговий вплив на обрані показники, визначаються допустимі межі впливу цих факторів. Третій етап - вивчаються можливості виходу на розрахункові значення факторів [6].

На основі цих розрахунків робляться висновки про фінансовий стан (фінансові відносини), намічається стратегія дій, складається фінансовий план.

Отже, фінансове моделювання є основним інструментом та запорукою стабільного функціонування підприємства. В умовах кризи його значення зростає, що привертає увагу багатьох науковців до вивчення цієї проблеми. Стабільний фінансовий стан, правильне регулювання фінансів у процесі господарської діяльності, у свою чергу, позитивно впливають на виконання виробничих планів та забезпечення потреб виробництва необхідними ресурсами. Таким чином, отримання інформації про майбутнє, особливий вид моделювання можливих або бажаних змін фінансового стану сучасних підприємств є необхідним елементом формування їх ринкової стратегії. Моделювання є основою для розробки довго- і середньострокових прогнозів щодо економіки підприємства в цілому та окремих його структурних підрозділів. Моделювання займає особливе місце в системі управління

підприємствами, оскільки дає можливість отримати науково обґрунтований висновок про їх можливий фінансовий стан, терміни досягнення бажаного стану, альтернативні шляхи розвитку фінансово-господарської діяльності.

Список використаних джерел

1. Бражник Л. В. Фінансові ресурси підприємства: їх формування та використання. *Економіка та суспільство*. 2018. № 14. С. 778–783.
2. Гвоздей Н. І., Бондарук І. С., Вінницька О. А. Оцінка ефективності використання фінансових ресурсів підприємства. *Економічний аналіз*. 2018. Т. 28, № 1. С. 216–22..
3. Захарченко П. В., Костенко Г. П. Методи та моделі фінансового прогнозування : посіб. Мелітополь : Мелітопол. міськ. друкарня, 2018. 224 с.
4. Курило О. Б., Бондаренко Л. П., Вівчар О. Й., Чубка О. М. Фінанси підприємств : підруч. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2020. 340 с.
5. Ставерська Т. О., Андрущенко І. С. Фінансове планування та прогнозування в підприємствах і фінансових установах : навч. посіб. ; вид. 2-ге, доп. Харків : ХДУХТ, 2019. 144 с.
6. Яременко В. Г., Салманов Н. М. Сутність поняття та особливості класифікації фінансових ресурсів підприємств. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2018. №19(3). С. 158–162.

Школяр Д. В.,

здобувач вищої освіти спеціальності

281 «Публічне управління та адміністрування»

Науковий керівник: **Хилько І.І.,**

старший викладач кафедри економічної

кібернетики і математичного моделювання,

Миколаївський національний аграрний університет,

м. Миколаїв, Україна

ПРОГНОЗУВАННЯ ІМПОРТУ ТОВАРІВ ТА ПОСЛУГ УКРАЇНИ

Однією з найважливіших форм міжнародних економічних відносин є міжнародна торгівля, оскільки вона впливає на рівень виробництва, зайнятість та інші макроекономічні показники розвитку будь-якої держави. Так, зростання виробництва в експортних галузях, спричинене зростанням попиту на вітчизняні товари, збільшує валовий внутрішній продукт (ВВП) країни. Крім того, держави, які мають обмежену ресурсну базу та вузький внутрішній ринок можуть компенсувати потреби населення за рахунок іноземних товарів. Навпаки, зростання імпорту відволікає частину внутрішнього попиту на товари, вироблені в інших країнах, тим самим знижує стимули внутрішнього виробництва, що у результаті призводить до падіння рівня ВВП [1].